

Служба преподобној Ангелини

На малој вечерњи

Стихире на Господи возвах..., глас 2.

Подоба: Небеских чинов...

Небеску с славу тражила, а земну славу и богатство пропадљиво си презрела, ка слави вечној си се устремила, погледом врлинским ка небу си ум управила; у насељима небесним си се настанила и наслађујеш се славе и светлости неизрециве, па и отуд нас надгледаш као мати чеда своја рођена. (два пута)

Телесно си мудровање својим уздржањем обуздала, а савршенством ума свога маглу си греховну избегла, вишњу си митрополију достигла и по смрти се као жива показала, јер смрт се за праведне само као сенка сматра, зато твоје уснуће поштујемо.

Твој дом си сиромасима отворила, и утамничене си посећивала; гладне си нахранила, правдом си обучена и милостињама украшена; због тога се на недесима радујеш и као чедољубива мајка нас освећујеш.

Слава, глас 2.

Кивот твојих моштију, свехвална, извива исцељења онима који јој са вером приступају, а блажена душа твоја међу ангеле убројана непрестано се радује; но пошто имаш смелост ка Христу, преподобна, са твојим светим чадама моли га да спасе душе наше.

И сада, богородичан:

Спаси од беде слуге твоје, богородице Дјево, јер ти сви ми Богу притичемо као необопивој стени и заступници.

На стиховње стихире глас 2.

Подобан: Доме Еуфрате...

Из усрдности песму ти певамо, славној, и неућутно хвалимо уистину блажени и светли спомен твој, Ангелино преподобна.

Стих: Часна је пред Господом смрт преподобних његових.

Кивот твојих моштију је као скупочена ризница око којег ми усрдно стојимо и опроштај сагрешења наших молимо. **Стих:** Диван је Бог у светима својим, Бог Израилев.

Духовно нас обасјавају светлих зрака твоје мошти у овај цветлоносни дан најсјајнијег блистања у којем моли, мајко, сада да се спасу твоји прослављачи.

Слава, глас 2.

Ево кивота спасења, ево извора исцељења, кад се, светитељко, објавише мошти твоје; зато са свих страна дођите усрдно да сада захватимо болеснима здравља и весеље тужнима; Господе, молитвана њеним сачувај ову обитељ од уништења.

И сада, богородичан:

Сво уздање моје полажем у тебе Мати Божија, сачувај ме под твоим покровом.

Тропар глас 8.

теби мати, сигурно је спасење по овом правилу: примивши крст следила си Христа и делајући учила си презирати тело и променити га, завоleti душом ствари бесмртне, зато се и са ангелима радује, преподобна Ангелино дух твој.

Слава и сада, богородичан: Иже нас ради...

Ти који си се ради нас родио из Дјеве и распеће претрпео, као Благ си смрћу смрт уништио а васкрсење као Бог показао, не презри све које си твојом руком саздао и покажи твоје човекољубље Милостиви, прими родитељку твоју Богородицу која се моли за нас, и спаси Спаситељу очајни народ наш.

На великој вечерњи

по уобичајеном псалму певамо: Блажен муж.. 1. антифон.

На Господи возвах.. стихире на 8; глас 6.

Подобан: Все отложше...

Целу си себе Богу предала а маглу страсти си одагнала и светлошћу се богоразумна озарила, обману си демонску оборила и избегла од ловљења злога господара света; врлином си душу своју уздигла, преподобна Ангелино, па се смело моли за душе наше. **(два пута)**

Од доброга си корена изникла и гранама израслим по Божијој вољи узвраћаш; и била си као дрво засађено крај извора водених, јер си

плод свој Богу принела: па ни лишће твоје демони не поколебаше и нас под сенку твојих грана окупљаш и од жеге греховне нас расхлађујеш; зато свето твоје уснуће поштујемо. **(два пута)**

Сву си своју наду на Господа положила и њему си до краја следила; крст твој си на раме узела и замке демона као паучину искидала; њину си гордост и обману на земљу оборила и себе од њих неповређену сачувала; зато те Христос у вечним обитељима упокоји, Ангелино трипут блажена, са смелошћу се моли за душе наше. **(два пута)**

Преподобна Мати, Ангелино славна, правога си Живота желела Христа желела и желећи га његовом си стазом ходила; богатство си за велико сиромаштво заменила и земним благом си будуће у векове наследила; хране пропадљиве си се уздржавала а одмор од страдања беше ти у подвизима; вишњи си живот изнад овог света наследила и њега си са мудрим дјевама примила; неугашену си светиљку твоју сачувала и двери ти се отворише и са жеником Христом си ушла у небески двор. **(два пута)**

Слава, глас 3.

Ходи сав нови Израилју и сви околни крајеви и градови и заједно сабор саставимо у спомен преподобне матере наше Ангелине. Радосном душом и срцем опколимо њен божанствени кивот благодат исцељења да примимо од благодати што у њему почива без оскудице подаје сваком ко вером њему приступа и на весеље све на земљи позива да празнују свечани спомен њен овако јој кличући: Ангелино преподобна, Стефане, Максиме освећени и Јоване праведни, стадо сте ваше сабрали и Цркву сте своју заволели: њу чувајте од насиља иноплемених и молите се за спасење душа наших.

И сада, глас 3. богородичан (догматик):

Како да се не чудимо рођењу Богочовека од тебе Пречасна? Искуства брачног ниси примила, свенепорочна, а родила си без оца Сина у телу; од Оца рођеног пре векова без матере и није претрпео никакве измене или мешање природе или разедливање него је својство обе суштине целе сачувао; зато Мати Дјево Владичице, њега моли да спасе душе које православно исповедају тебе Богородице.

Вход; прокимен дана; и три чтенија

На литији стихире светој, самогласне глас 2.

Као пресветли светилник појавила си се у последњем нараштају блистајући својим чудесима: нас увек просвећујеш, Ангелино свехвална таму демона разгониш молитвама твојим; одагнај слабости од душа наших који те увек славимо.

Од запада с засијала као звезда и у поноћи зрачиш и просвећујеш заробљене у тами неверја и верне свуда озарујеш а грешнике ка покајању проводиш, срца свију страхом Божијем зачућујеш, твојим моштима зле духове од људи одгониш, а здравље болеснима у име Божије дарујеш, на спомен твој нас сакупљаш, да песмама певамо Спаситељу који тебе прослави.

Славу си од цара свију тражила а земаљску таштину оставила: ксрт си узела и Христа следила зато си и небеска блага примила: раши-ривши крила у вишње си царство узлетела тамо где је радосно станиште свих преподобних и праведних: са њима се радујеш у непролазне векове, са часним супругом и чедима заједно Христа величаш.

Слава, глас 8.

Дођите сви богомудри па чак и из далеких земаља, дотакните живот ове преподобне па жеље своје од душе принесите, да код Бога милост нађете: једни оздрављење од разних болести, а други од греха опроштај и све што је на корист нашој молитви.

сада богородичан:

тебе певају хорони небески, обрадована Мати безневесна и ми славословимо твој недокучиви пород, Богородице: стога моли да се спасу душе наше.

На стиховње стихире глас 4.

Подобан: Званиј свише...

Засијала си од запада као друго сунце, преподобна Ангелино, сијајући зрацима твојих добрих дела, свехвална: плодови твога тела као мирис најлепши принети су Богу; обасјала си срца верних блистањем твојих чудеса и као скупочену трпезу поставила си нам мошти твоје, зато те увек хвалимо и твој спомен поштујемо, Христа величајући који тебе прослави.

Стих: Часна је пред Господом смрт преподобних његових.

Рањена жељом Христове љубави, у земном си телу показала живот

ангелски; о, Ангелино пребогата, од царства земног си утекла и ка Христу си притекла и за њим си следила; одрекла се славе земне и стекла си живот праведних још на земљи; зато те усели у свој дворац пресветли Исус човекољубац и Спаситељ душа наших. **Стих:** Диван је Бог у светима својим, Бог Израилев.

Ангелски си живот зажелела, ангелима истоменита; душевна си добро пожелела и решила да презреш видиво да би будуће примила; све светско си као мрак заменила па гледајући на будућа добра уздржањем си јачала; мислима, бденијем и метанијама у чистоти си следила Христа кога си од младости заволела; пропочке си речи испунила и богаство своје поделила и убогим поклонила, божанским се ликом и делима твоја душа просветлила.

Слава, глас 4.

Превечни Бог изузетно чини чудеса и прославља све који њега прослављају; заиста их и по смрти њиној прославља; ходите верни, погледајмо ово чудо: отац са синовима и мајка са чедима заједно у кивотима, као руже мирисне нас запахњују и црквени ваздух освећују; саставимо празничне химне и принесимо похвале, радујмо се духом као Давид пред ковчегом и песме почнимо и свим гласовима их похвалимо певајући у песми њима: искрене слуге Христове, измолите стаду вашем мир и душама нашим велику милост.

И сада, богородичан:

Тебе Богородице имамо као наду и заступницу, па се демонских напада не бојимо, јер ћеш спасти душе наше.

На благосиљању хлебова:

Тропар глас 8. (два пута)

теби мати, сигурно је спасење по овом правилу: примивши крст следила си Христа и делајући учила си презирати тело и променити га, завоleti душом ствари бесмртне, зато се и са ангелима радује, преподобна Ангелино дух твој.

Богородице Дјево.. (једанпут)

На јутрењи

На Бог Господ.. тропар светој (два пута)

Слава и сада, богородичан: Иже нас ради..

Ти који си се ради нас родио из Дјеве и распеће претрпео, као Благ си смрћу смрт уништио а васкрсење као Бог показао, не презри све које си твојом руком саздао и покажи твоје човекољубље Милостиви, прими родитељку твоју Богородицу која се моли за нас, и спаси Спаситељу очајни народ наш.

После 1. катизме сједален глас 3.

Подобан: Красотје девства..

Испунила се јеси божанске благодати а богатство и славу земну оставила си; духовне утехе и мудрости се јеси испунила; царску порфиру сиротињским си крпама заменила и узвеши крст Христу си следила; постом и бдењем и молитвама небеско си царство примила, зато те Христос одену у боготкану одећу и украси те венцем царства свога и у дворе уведе са мудрим дјевама, Ангелино даровита, молитвенице за душе наше.

Слава и сада, богородичан:

Лепоти твоје девства и твојој пресветлој чистоти зачуди се Гаврило, па ти певаше Богородице: Какву хвалу достојну да ти принесем? Како да те назовем? У недоумици сам и зачуђен, па ти као што ми би наређено певам: Радуј се благодатна.

После 2. катизме сједален глас 4.

Подобан: Удивисја Јосиф..

Јави ла се јеси као корен доброг плода, израстивши нам младице маслине: Максима свештеног и Јована праведног; њих си одојила млеком побожности; засађени беху у винограду Спасовом плодове доносећи црквеним служењем, просвећујући служитеље црквене; стога те Ангелино, Христос усели где је радост праведних и дрво живота; моли се и тамо стално за нас који служимо твој свети празник и молимо се и певамо о твојој уснућу. (два пута)

Слава и сада, богородичан:

Зачуди се Јосиф, гледајући приказ надприродни и мишљаше да је теби зачеће, Богородице, као у Старом Завету роса на руну, и као што некада купина гораше а не сагореваше и као процвала палица Аронова; па засведочи ово обручник твој и хранитељ и свештеницима кликташе: Дјева рађа и потом опет девствена остаје.

Величаније: Славимо те, преподобна мати Ангелино српска и поштујемо спомен твој, јер ти молиш за нас Христа Бога нашега.

Изабрани псалм: Терпја потерпјех Господа..

После Полијелеја

Сједален, глас 8.

Подобан: Повељеноје..

Изабранице и праве вере заступнице, твоја обитељ ти сада, најблаженија мати, приноси благодарну персму и молебан, а ти пошто имаш од Бога моћ непобедиву, избави нас од свих искушења, да ти кличемо: радуј се мати прехвална. (два пута)

Слава и сада, богородичан:

Примивши тајно у разуму заповест у дом Јосифов хитро дође бестелесни ангел говорећи неискусобрачној: Онај што је савио свод небески сиђе и усели се без измене сав у тебе; видим њега у телу твоме где прими изглед слуге, па ти зачуђен кличем: радуј се Невесто неневесна.

Сепена 1. антифон 4. гласа

Прокимен глас 4. Диван је Бог у светима својим, Бог Израилев.

Стих: У црквама благословите Бога Господа од извора Израилевих.

Све што дише..

Стих: Хвалите Бога у светима његовим.

Еванђеље по Луки, зачало 33.

После 50.псалма

Стихира глас 6.

Одозго си примила свануће од Духа Светога, мати преподобна, живот земни си заменила заволевши више монашки и у њему си Богу угодила; и сада пред њим стојиш као невеста, па моли да ман подари велику милост.

Канон Богородици на 6; глас 2. Нетрену не обичну..

Канон светој на 8; глас 8.

Песма 1.

Ирмос: Прошавши по води као по сухом и избегавши зло од Егишћана, Израиљац је кликтао: Избавитељу и Богу нашем појмо.

Из вечне таме утекла си у светлост нетварну и духовну, преподобна, па ме твојим молитвана ка Богу просветли.

Из младости си заволела врлину, напор уздржања и стазу испосничку; стога горе, у граду небеском обитаваши и духом се радујеш.

Понор страсти си прешла и потапање од демона си избегла; упутила си се у неубурно пристаниште, обожено мајко, преподобна.

Буру греховног мора си избегла, преподобна, ка тихом си пристаништу упревила брод душе своје и насладила си земљу кротких, која у давнини беше Израиљу обећана.

Богородичан: Бога-Реч од Оца рођеног без матере у времену си богочовечно родила једина Богомати, њега, вишег изнад све твари.

Катавасија по Уставу

Песма 3.

Ирмос: Ти си тврђава онима који ти притичу, Господе, ти си светлост помраченима и теби пева дух мој.

Трње страсти си попалила, преподобна, угљем испосништва и узавреле помисли верних прохлађујеш.

Наоружана оружијем уздржања и мноштвом молитава, свехвална, победила си невидиве непријатеље.

Показала си се као плодна земља која израсти стоструко класје; и то си прикупила у житницу небеску.

Богородичан: Лежим скроз у страстима и у скверним делима, чиста Владичице, због немара мога ти ме отргни и спаси Богородице.

Сједален, глас 4.

Подобан: Вознесијсја..

Узишла си на висину врлина, Ангелино славног имена, оборила си намере демона, па нам са Богородицом моли смирење и велику милост.

(два пута)

Слава и сада, богородичан:

Он седи на херувимском престолу и у недрима Очевим борави и

DAN 30.

као на светом престолу седи, Владичице у недрима твојим, уистину оваплоћени Бог зацарио се над народима; њему сада разумно певамо, њега умоли да спасе слуге своје.

Песма 4.

Ирмос: Чух Господе тајну твога промисла, разумех дела твоја и прославих твоје Боженство.

Посађена си крај вода уздржања, блага мајко, показала си се као лоза доброг цвета грожђе вере приневши.

Била си задивљена и сва узнета духом према Богу, Ангелино преподобна и трипут блажена; зато се са ангелима увек радујеш: слава сили твојој Господе.

Узлетела си на небо као чедољубива голубица олакшавши крила своја уздржањем и уздигавши се са својим птицама достигла си тамо где птице небеске пребивају.

Сва си божанским Духом освећена, Ангелино и побожним делима одгониш дејство нечистих и злих демона.

Богородичан: Тебе певам, вишој од херувима и серафима, јер си носила на својим рукама, Дјево и Мати Оног од кога силе небеске стрепе.

Песма 5.

Ирмос: Од зоре т певамо: Господе спаси нас, јер ти си Бог наш и сем тебе за другог не знамо.

божанским заповестима си сачувала без осуђивања очи твога срца, увек блажена.

Твој божански кивот, свечасна, свима даје исцељења, а моћ демона одгони.

Земне градове и богатство си оставила, јер си гледала на дворове горњег Сиона; порфиру си своју крпама заменила и узевши крст за Христом следила и благодаћу чудеса се обогатила дајући исцељења свима који ти са вером притичу.

Раздала си милостињу сиромашнима и од срца си их све утешила, Ангелино увек блажена.

Богородичан: Кивотом Бога-Речи те је учинио Господар закона и у њега се и сам неизрециво уселио.

Песма 6.

Ирмос: Очисти ме Спасе од многог безакоња мога и из дубине зла изведи ме, молим те, теби певам и услиши ме, Боже мога спасења.

Намере демона и њихове чете вером си и без оружја побила, Богом продушевљена њих си оборила и страшна оружија ових великих хвалисаваца си уништила.

срце твоје се духовна благодат уселила и осветљену тебе јавила; огањ божанске љубави у души својој си распалила и разумним искрама трње греховно спалила.

Везом заједничке љубави коју имате ка Христу молите се сада за нас који вас љубављу и овим молебним поменом поштујемо, Ангелино преподобна са својим по Богу сажитељима и чедима заједно, ка Творцу

Саздатељу нашем да будемо заједничари славе његове.

Преблажена и добра Ангелино, велика славо наше вере и живота, ти си примила истински и праведни венац из руке законодавца Христа. **Богородичан:** Заиста си зачала у својој утроби Божију Реч; њега си надприродно родила, Свенепорочна, њега својим молитвама умоли за оне који ти истинској Богородици певају.

Кондак глас 8.

Подобан: Возбраној војеводје..

Вишњи си живот стећи желела, трулежну храну си хитро оставила; богаство си своје убогим поделила и небеско си благо примила и по смрти твојој нас освештаваш и чудеса твоја, свехвална Ангелино изливаш; зато свето уснуће твоје славимо и кличемо: Радуј се мати прехвална.

Икос:

Са неба беше теби послана света слава и благодат, Ангелино преподобна, јер Творац неба и земље прославља све који њега прослављају; упути наш разум да овако кличемо: Радуј се наставнице покајања, радуј се славо монаха; Радуј се преподобнима у истој врсти, радуј се јер се са ангелима нематеријалним радујеш; Радуј се јер оне у монаштву на добро упућујеш, радуј се јер си одагнала налете демона; Радуј се јер чуваш твоју обитељ, радуј се јер прослављаш оне који тебе вером поштују; Радуј се часних деспота славо, радуј се јер верне Господу проводиш; Радуј се јер у светлости пред Господом и Творцем стојиш, радуј се јер молиш спасење свету; Радуј се мати најхвалнија.

Синаксар:

Овога дана је спомен преподобне мајке наше Ангелине, деспотице српске.

Стих: Ангелино и ако си земно царство напустила али си небеско примила.

Стих: Ангелина живот овај оставља и са радошћу ка вечним обитељима одлази.

Ова света Ангелина беше кћи побожног и храброг кнеза арванитског Аранита. Беше васпитана у дому свога оца узрастајући разумом и премудрошћу да су јој чак завидили њени сродници и вршњаци, јер их је све превазишла умећем и разумом. Њеном разуму су се чудили и њени родитељи и дадоше је да изучава поред светске науке и богословске списе. Она способна као и у свему, убрзо и то изучи и савршену мудрост достиже.

Када јестасала за удају, њени родитељи реше да је удају и узе је себи за супругу деспот српски Стефан, син побожног деспота српског Ђорђа Бранковића Смедеревца. Овог Стефана нешто пре тога беше лишио женица и очињег вида амир (султан) Амурат, но она уопште није марила што је ослепљен јер га је веома заволела и радовала се да има са њим порода, пошто он деше од корема племенитог и од рода царског. Тако се испуни на њој реч великог апостола Павла који вели: Жене, повинујте се мужевима својим, јер беше у свему покорна Стегану поживи са њим приличан број година. Господ пак наш, који свима који га са вером призивају испуњава жеље, и као што оно у давнини даде Ани, да постане мајка пророка Самуила, тако и сада учини да Ангелина роди сина Ђорђа(у монаштву названог Максим) као новог Самуила и деспота Јована. Као Самуило у време Старог Завета помазиваше царе у Израилу, тако и овај Максим у новозаветној благодати просвећиваше народ вером и крштењем.

Вечне успомене деспот Стефан би протеран из земље, те узе своју супругу и оба чеда своја па оде у Италију. Тамо је и скончао овај живот.

Ангелина сирота, пак остаде са своја два сина, који напредоваху узрастом и мудрошћу, а посебно старији њен син Ђорђе. Убрзо се о његовој мудрости и лепоти прочуло и до царског двора, па цар пошаље гласнике да му дође да живи у његовој палати.

Мало потом, по Божијем промислу, отворише гроб Стефана и нађоше тело његово у целости са свим одеждама. После извесног времена ова вечна успомена Ангелина узе мошти као некада Јулијана мошти првомученика Стефана, тако што их пренесе из Јерусалима у

Цариград, тако и Ангелина мошти овог Стефана, мужа свога и новог мученика па их пренесе из Италије у Срем и дође са обојицом својих синова угарском краљу. Краљ, мада беше друге вере, прими их љубазно сажали се што су осиротели без оца, па им даде у власт отечество њино Сремску област. Они, пак примивши своје отечество настанише се у својој земљи у граду Купинову крај реке зване Сава. Ту у доброј вери и чистоти поживеше, па се тако и на њима испуни реч поменутог нам апостола Павла: Гостољубивост не заборављајте, сиротињу дарујте, свезане у тамници ослобађајте.

Али, старији син Ангелине, деспот Ђорђе са свим беше ван земних брига; не хтеде се женити но жељаше узвишенији живот, па остави и мајку и млађег брата и отиде те се замонаши и уместо Ђорђа доби име Максим. Доцније подиже храм светог оца Николаја, који назива мана-стир Хопово и сакупи монахе. Другу цркву коју сазида беше посветио Благовестима Пресвете Богородице, манастир Крушедол, који због њега доби назив Митрополија.

Млађи брат његов Јован беше уздигнут на престо српских деспота у својој земљи, а узе за супругу Јелену од племенитог рода Јакшића, али само мало година поживи њом па отиде ка Господу његова душа. То беше и крај србске државе.

Преподобна Ангелино опет доспе у беду. Имање своје беше поделила сиротињи, утамничене и робове ослободила и откупила, па отиде сину своје архиепископу Максиму у манастир и прими анђелски образ односно, монашки постриг. Она сагради цркву у близини манастира свога сина и сакупи монахиње учећи их и упућујући их духовном узрастању. Али, и овај вечан у успомени син њен архиеписком Максим пре краја живота своје матере отиде ка Господу, којег и заволе од младости своје.

По упокојењу у Господу својих синова блажена Ангелина кратко време проведе у овом животу, све у посту и молитвама, Богу угађајући, па и она у миру усне у Господу. Би погребена у свом Сретењском манастиру. Пошто прође неколико година нађоше тело њено у гробу као мирисну ружу те би положена у кивот до својих синова у храму Благовести Пресвете Богородице у Крушедолу и ту много чуда чини онима који са вером прилазе. Саборно се празнује њен спомен ту где јој и мошти почивају.

Христу Исусу Господу нашем са Оцем и Светим Духом слава и моћ у векове векова. Амин.

Песма 7.

Ирмос: Дошавши негде дечази из Јудеје у Вавилон, вером тројичном надвладаше пламен пећи и певаху: благословен си Боже отаца наших.

вишњем граду небескога царства, удостојила си се жибети, Ангелино, и демоне одгониш од људи, који увек кличу: благословен си Боже отаца наших.

Зрачиш лучама чудеса и болеснима патње отклањаш и здравље им по Богу дајеш; од кивота твојих моштију благодат изливаш свима који кличу: благословен си Боже отаца наших.

Сила ти је од Бога дарована да исцељење страдалнима од духова нечистих подајеш и одгониш духове злобе; Божијом силом наоружана победу си над њима задобила и кнеза таме савладала кличући: благословен Бог отаца наших.

Ушла си у весеље вишњих двора Христа Цара, одевена одеждом врлина, достојном позиву на ону свадбу; тамо обитаваш и кличеш: благословен Бог отаца наших.

Богородичан: Надприподно си Бога-Реч и Владику свију носила и својим га грудима дојила, свима у право време спремајући трпезу: Бога отаца препослављеног.

Песма 8.

Ирмос: Седам пута зажари пећ халдејски мучитељ за побожне, а они спасени јачом силом видећи то, Творцу и Избавитељу кликтаху: благословите, свештеници појте, народе узвиси Бога у све векове.

Потоком суза својих очистила си страсне тежње и не ухватљиве помисли си затворила и постала пичина дуготрпљења, Ангелино преподобна; ка покајању водиш оне који по Богу кличу: децо благословите, свештеници појте, народе узвиси Бога у све векове.

Уздржањем си, преподобна Ангелино и мучењем телесне страсти покорила у духу, и испунила се духовним дејством; на стазе безстрашћа си стигла кличући: децо благословите, свештеници појте, народе узвиси Бога у све векове.

Као од неисцрпног извора тако су велика и чудесна твоја исцељења; на корист их црпимо и са љубављу те молимо и из душе узвикујемо: избави од наилазећих страдања нас, преподобна, који кличемо: децо благословите, свештеници појте, народе узвиси Бога у све векове.

Закону божанском си се повинула, подели и даде убогим и праведност твоја остаје до века; законом си сном иснула, али и по смрти нас освештаваш све који смо око кивота моштију твојих, као давно свештеници Израилјеби око ковчега завета Господњег.

Богородичан: Под твоје окроље притичемо сви ми унесрећени и беда, несрећа, невиле и искушења се избављамо, а тебе заступницу стекавши Господу кличемо: децо благословите, свештеници појте, народе узвиси Бога у све векове.

Песма 9.

Ирмос: Задивило се небо и зачудише се сви крајеви земље, где се Бог јавио људима телесно, а утроба твоја беше шира од небеса, зато те Богородице ангелска и људска поглаварства величају.

Тебе, преславна, као извор чудеса заиста Христос коказа; ти од страсти нечистих трудом својим ограђујеш и слабости скверне очишћаваш, премудра Ангелино, зато те сви, преподибна, називамо реком која чисти душе.

Процветали су као финик духовни у дому Господњем слатки плодови трудова твојих уздржања, блажена; њима, преподобна сладиш душе стада твога разумног, зато те Христос и украси венцима оне славе.

Завршила ти трку живота, Ангелино, веру си духом сачувала и сада ти се заиста исплетеше двоструки венац; њих си побожно примила са онима који по Божијем закону поживеше и у вишњем покоју наслађујеш се са хоровима ангела.

Спомен твој чинимо, преподобна Ангелино и молмо те, моли се заједно са твојим свештеним чадима смелим заступништвом вашим да се избави од сваке буре стадо ваше које сте од Бога примили.

Богородичан:

Ми смирени имамо те као оружије у невољама и искушењима и као пристаниште и бедем у тугама и велико очишћење у тешким сагрешењима која наилазе на нас, зато смо дужни да те, Богородице као спасење свих величамо.

Светилен

Подобан: Жени услишите...

Вишњег си Јерусалима пожелела па си се сва умом ка небу устремила, богатство си своје сиромашнима поделила и Христу следила; зато се горњег Сиона лепотом наслађујеш и одатле увек пазиш на нас.

Слава:

Подобан: Апостоли от конец..

Свету Ангелину са љубаву похвалимо у песмама, јер постом сатре злобу демона и славу са висине прими и спасаве све који је са вером славе.

И сада, богородичан:

Најсветија млада Дјево, позлаћена светиљко, света кадионице, благословена Маријо, избави од беда млада Дјево све који те са вером хвале.

На хвалитним стихирама на 4; Глас 1.

Подобан: Небесних чинов..

Данас хорови ангела на небесима и сабори људи на земљи спомен твој, мати, светло празнују; ангели – јер припадаш њином хору, а ми – јер си нам ка Богу молитвена заступница; зато не престај молити се за све који са несумњивом вером прилазе твоме светом кивоту.

Кивот твојих моштију обилно излива благодат чудеса свима који му прилазе, и благодаћу Христовом прогони демоне, а свима вернима здравље од Бога дарује, Ангелино преподобна, стога и ми овде у разним мукама, вером те нађосмо сада као исцелитељку и молимо те, да се твојим молитвама избавимо.

женској природи мушки је поживила, зато по правди похвалимо Ангелину, јер она целог живота свој разум узношаше на духовно, а непропадивом надом на Христа устреми противника рода нашег, и прими благодат исцелења, јер има смелост пред Христом.

Ходите сви прослављачи, прославимо данас преподобну мајку са мученицима, јер они се на точку жељезном, клиновима, водом и огњем, зверовима и мучитељима за Христ Спаса подвизаваху, а она у свом телу борбу водећи, Христу га покори, и постаде станиште Духа Светог.

Слава, глас 8.

Заблисао нам је празник ангелске славе и заиста празник спасења: спомен на подвиге преблажене мајке Ангелине, зато, о, преподобна, прослављачи твога живота сабрани, подвиге твоје похваљују; трпљењем си ревновала не жалећи младост своју која обавезно пропада, нити лепоту твога тела, које се набрзо гробу предаје, него си ка Владики Христу свим умом притекла и њега као Женика видивог и најслађег си стекла; а сада са мудрим дјевама стојиш пред њиме, и моли од њега за нас велику милост.

MINEJ JUL

И сада, богородичан:

Владичице прими молитве слугу твојих и избави нас од сваке муке и невоље.

Спомен светог и праведног Стефана Новог, деспота српског

На Малој вечерњи

Стихире глас 1.

Подобан: Небеских чинов..

Примивши сладост красота небеских, на све стране земљу обасјаваш, снабдевен божанском светлошћу, па веселиш срца сабраних, да радосно празнују спомен твој искреном љубављу и душевном чистотом.
(два пута)

Небеском је славом обасјан овај храм, због добитка великог блага: јер има у себи кивот са моштима Стефана, који је у блаженству са надземнима; зато и ми са небеским силама, саставимо један хор од обојих, и празник његов песмама непрестаним певајмо.

Небеском си светлошћу обасјан и даровима исцелења обобаћен; зато који приђу кивоту моштију твојих здравље примају. Радујмо се и ми овај приказ гледајући, па прославимо Бога који нам тебе подари, а ти твојим прослављачима велику милост измоли.

Слава глас 6.

Архангелски прославимо данас, верни, јер нам приспе радосни празник који свима вернима весели чула, а душе помазује непролазним мирисима, јер Стефан се моли за нас који га овако прослављамо.

И сада..богородичан:

Богородице ти си лоза истинита, која је донела плод живота, тебе преклињемо, Владичице, моли се са светим апостолима и свима светима да наше душе буду помиловане.

На стиховњим стихирама, глас 2.

Подобан: Доне Еуфратов..

Врт си и грана отечеству Богом дана, а нама си слава и похвала, који ти певамо и тебе изабраника сада гледамо.

Стих: Светима који су на земљи његовој дивно учини Господ све што хтеде на њима.

Радостан нам је празник спомен Стефанов; радује се црква украшена и песмом велича Господа.

Стих: Диван је Бог у светима својим, Бог Израилев.

Радујте се с нама српске земље и народи, јер нам је дана благодат: мошти Стефана, које као ризницу спасења имамо, а Христа величамо.

Слава..подобан исти:

Прими од нас песму блажени, и подај нам благодат с висине и сачувај оне који те хвале од демона који нас лове.

И сада..богородичан:

Прими од нас песму, Пресвета Дјево Владичице, и подај нам благодат са висине и сачувај све који славе угодника твога, и твога Сина и Бога.

Тропар, глас 4.

Процвета нам пролеће благодати, успомена Стефана новог, а прославимо и Прославитеља његовог. Јер призива све који воле празнике да узнесу благодарност Богу, који је сачувао тело његово у гробу цело и нетрулежно, и чудесима прослављено. Он се моли Господу за народ свој, као отечествољубац, и за све који славе успомену његову.

На Великој вечерњи

Стихослови се Блажен муж.. први антифон.

На Господи возвах.. стихова на 8 глас 5.

Подобан: Радујсја постников..

Радуј се блажени Стефане ново процветали, и од превечног Бога даровани, ти као друго сунце обасјаваш верне и простиреш зраке благодатне, а цркву твоју као друго небо показујеш, да ти уз тимпане као Давид пева и хвалу плете велику и доличну, како и приличи тебе хвалити, Богом прослављеног. **(два пута)**

Радуј се Стефане блажени, јер си искован трпљењем, очишћен страдањем, позлаћен врлинама, олакшан крилима сваковрсних врлина, лаган и узвишен се показао и ка жељеним висинама си узлетео, и од труда се тамо одморио; на водама спокоја си се настанио па се моли за нас, твоје појце.

Радуј се добри војниче небеског Цара, јер се ниси заплео у животне послове, него си их мудро избегао а ђавола свезао, његове замке порушио и до краја га немоћног показао. Душевно око твоје имаш просветљено, мада телесних очију лишен ал уместо њих теби засија Светлост незалазна.

Ине стихире, глас 4.

Подобан: Јако добља..

Страдалницима си у искушењима непобедиви саподвижник, чврст вери а још више многим милостињама неоскудан си и у даровима исцелења и давалац свих дарова, Стефане блажени молитвениче за душе наше. **(два пута)**

Утврђеном мудршћу и разумом непоколебивим, стекао си вишњу премудрост, њу си Стефане, од учитеља предану примио, њу си на почетку и заволео; њоме си се и прославио, па сада царујеш са Царем сила превечним и беспочетним у непролазне векове.

Ти си утврђење вере и венац доброте, по имену си и овенчан поживео и блисташ зрацима без обмане онима који те гледају; сада

стојиш пред Светом Тројицом, и њој служиш утврђеним разумом, а она те показа великим, Стефане.

Слава..глас 5.:

Затрубите трубе песме гласом празничним, небеса се са висине радују и земља се весели, а срца у људи играју, цареви и кнежеви окупите се, покажите дружељубље, слуге Господара опевајте, нека се диве народи многоданој нама благодати; нека се украси Црква Српска која има на почетку Симеона и Саву као темељ, а на послетку Стефана као обновљење; њих све преклињући молимо, да се помоле Господу за душе наше.

сада.. богородичан (догматик): В Чермнем мори..

Црвеном Мору беше некада описана слика неискусобрачне невесте: тамо Мојсеј разделитељ воде а овде Гаврило слуга чудеса, онда дубину пређе неоквашено Израилъ, а сада Христа роди бесемено Дјева; море по проласку Израилъа остаде непроходно а Непорочна по рађању Емануила остаде непромењена. Ти који јеси остао си исти и људима се појавио као Човек Боже, смилуј се на нас.

Вход. Прокимен дана. Три Чтенија.

На литији стихире самогласне, глас 1.

Са висине си јављен божанским откривењем, и чудесним блистањем као муња облетео си сав свет, а Бог не остави овакво благо земљи сакривено, јер мада га је у своја недра примила, заповешћу Сведржитеља га је неповређеног сачувала, на уверење наредних поколења.

Ко може да искаже муке и невоље твоје које си претрпео? Ко да се не диви трпљењу твојем? Не само од иноплемених непријатеља, већ и од својих сународника! Ни ово ти не беше тешко, јер си на Вишњег Бога наду положио а он те је прославио, па се са смелошћу молиш за душе наше.

У тамници си затворен од противника, а твоји ти уместо љубави завидише, мада си због њих и трпео и из отечества изгнан био, и тамо

си опет од својих страдао, и као други Јов у свему си постао; сада се немоћи њиној ругаш и не као у огледалу, већ непосредно гледаш СветуТројицу, и од ње се неисцрпне славе наслађујеш, па се моли за душе наше.

Слава.. глас 4.

Ходите верни, радујмо се, и уместо гранчица узмимо песме, а уместо препирки узмимо одећу и са умилним срцем се поклонимо, као оно некада деца Израилјева што хвалише Бога нашега, тако и ми као нови Израил окупимо се око кивота Стефановог као ковчега Новог Завета, и овако му говорећи рецимо: велича слава наша Господа, што даде оца и моливеника христоименоме народу, да се моли за душе наше.

И сада..богородичан:

Радуј се облаче светлости, радуј се свећниче светли, радуј се сасуде са маном, радуј се жезле Аронов, радуј се купино несагорива, радуј се палато, радуј се престоле, радуј се горо света, радуј се уточиште, радуј се божанска трпезо, радуј се двери тајне, радуј се свима радости.

На стиховње стихире глас 4.

Подобан: Јако добља..

Своје име и живот по њему достојно си истоимени поживео, милостив за оне који те призивају, и близак за оне који те воле и неоскудан по даровима био си за све који са вером притичу теби, Стефане блажени.

Стих: Многоисплетена свирало врлина, разне гласове и песме испушташ, не прстима по жицама, него Духом покретана и добротами позлаћена, пуна добрих дарова, па позива верне на празник весеља и Стефана објављује на све стране.

Стих: Украсите се славећи, развеселите се објављујући преславни догађај данашњега дана који се вернима проповеда; сви се обогаћују као благом од Бога даним, и богатством неукрадивим препуним добара, јер кивот Стефана излива дарове исцелења, а он моли Господа за душе наше.

Слава..глас 6.

Одозго позвани и благодаћу Духа Светог сабрани, да опевамо Божије угоднике које треба да похвалимо и њихове врлине које је немогуће достојно ни избројати, јер су изнад видивога, а похваљене су

небеским ризницама од издашног Бога нашег; њега моли, Стефане да помилује душе наше.

И сада..богородичан:

Богродице ти си лоза истинита, која је донела Плод живота, тебе преклињемо Владичице, моли се са светим апостолима, и свима светима, да душе наше буду помиловане.

На благосиљању хлебова

Тропар, два пута

Процвета нам пролеће благодати, успомена Стефана новог, а прославимо и Прославитеља његовог. Јер призива све који воле празнике да узнесу благодарност Богу, који је сачувао тело његово у гробу цело и нетрулежно, и чудесима прослављено. Он се моли Господу за народ свој, као отечествољубац, и за све који славе успомену његову.

Богородице Дјево.. једанпут, и Чтеније.

На јутрењи

По првој катизми, сједален глас 4.

Подобан: Удивисја Јосиф..

Мој разум ти се диви док певам о твојим добротама и док хвалим мноштво твога трпљења, јер си трпљење Јовово стекао, и целомудрије Јосифово и кротост Давида; све си старе и нове врлине сабрао; са њима се на небесима радујеш, док спомен твој народ достојно на земљи прославља, молећи се Господу, да нам твојим молитвма пошаље велику милост.

Слава и сада..богородичан: Удивисја Јосиф..

Зачудио се Јосиф видевши нешто надприродно, и схватио је да је твоје бесемено рађање Богордице као роса на руну, као купина несагорива и као палица Аронова процвала, а сведочаше и обручник твој и заштитник и свештеницима је узвикнуо: Дјева рађа и после рађања као Дјева опет остаје.

По другој катизми, сједален глас 3.

Подобан: Красотје девства твојега..

Са весељем приђимо верни и празничне песме исплетимо; нахранимо се духовне сладости у спомену Стефановом; велика дела спрема онима који му прилазе и орошава срца нахрањених празничном гозбом и сладост даје онима који са љубављу служе спомен његов. **(два пута)**

Слава и сада.. богородичан: Красотје твојеј..

Лепоти твога девства и пресветлој чистоти твојој Гаврило се зачудио и кликтао ти Богородице: Какву достојну похвалу да ти принесем? Како да те назовем? Збуњен сам и уплашен! Зато како ми је наређено кличем ти: радуј се благодатна!

Полијелеј.

Величаније: Величамо те, свети и праведни деспоте српски Стефане, и поштујемо спомен твој, јер ти молиш за нас Христа Бога нашега.

Слава Оцу и Сину и Свјатому Духу, и ниђе и присно и во вјеки вјеков амин.

Алилуја, алилуја, алилуја, слава тебје Боже. **(три пута)**

После Полијелеја, сједален глас 8.

Подобан: Поверено је..

Достојно је и праведно прославити наследника благодати и житеља царства небеског, опевати хваљеног од људи и многопоштовано благо које нам се сада вернима дарова: кивот моштију блаженог Стефана; не могу га гласови телесни како треба опевати, па ипак благодаћу његовом обобаћени са љубављу певамо њему, да се моли Господу за душе наше.

(два пута)

Слава и сада..богородичан:

Примивши тајно у разуму заповест у дом Јосифов хитро дође бестелесни анђео, говорећи неискусобрачној: онај што сави свод небески и усели се без измене сав у тебе; њега видим у утроби твојој где прими изглед слуге, па ту ужаснут кличем: радуј се Невесто неневесна.

Степена први антифон 4. гласа

Заиграј народе у весељу, пој славно новопридошлим гласима; ваздух се освети а земља се радошћу испуни, црква се у славу одену и све се са нама радује, због спомена трипут блаженог Стефана; њега имамо међу нама да се моли Господу за душе наше.

Канон Богородици на 6 и светога два канона на 8. Канон Богородици чији је акростих: Поју похвалу живоносној отроковиције.

Канон светога Стефана, глас 4.

Песма 1.

Ирмос: Морја чермнују пучину..

Крсним знаком Мојсејевим рукама, прешао је у давнини пучину Црвеног Мора пешке и неовлажених ногу Израилъ, и Амаликову силу је на исти начин у пустињи победио.

Певам ти песму, Господе Боже мој и почињем похвале угоднику твом и од тебе молим помоћ: управи на добро глас мој да на дивном сабору испевам песму како доликује, овако: похвалићу Стефана твога угодника.

Чудан си по врлинама и још чуднији по даровима исцелења; твојим делима си се утврдио; зато сам дужан да певам о твојим врлинама, а молим тебе молитвеника пред Господом да се и ја врлинама обогатим.

Прво по открочењу а после по дару схватио сам да си ти у свему праведни слуга Владике, обилног дароватеља добара, на молитве и молитвеника за верне.

Богородичан: Имаш недреману молитву Чиста, па твојим светим заступањем успавај наше душевне страсти, и даруј нам божанску и спаситељну бодрост да испунимо вољу Божију.

Ини канон светоме, глас 8.

Песма 1.

Ирмос: Воду прошед..

Када је прешао воду као копно и од египатскога зла побегао, Израиљац кликташе: Избавитељу и Богу нашему појмо.

Био си заиста извор правде и учитељ свих твојих подчињених, чедима сведочећи а слугама наређујући, по речи пророка: омрзех неправду, плату праведничку наследићу.

Како у животу, тако и по крају живота спречавао си крађу, а би једном виђена светлост са небеса над гробом твојим и ужаснути крадљивци залуд у злоби осташе.

Дар принет у злоби и ради зла далеко одбацујеш, и не дајеш да тако шта буде близу тебе, и узалуд је злонамерном јер га спречаваш да чини зло и да оствари што не ваља.

Богородичан: Мимо закона природе родила си Законодавца Бога, који постаде и Човек; њега моли као благог Свенепорочна, да презре сва безакоња, нама који увек певамо: Господу певамо јер се прославио.

Катавасија: Отверзу уста моја..

Песма 3.

Ирмос: Веселитсја о тебје..

Због тебе се црква твоја радује, Христе и кличе ти: ти си моја снага Господе и уточиште и поуздање.

Многа су твоја злопаћења, невоље и беде, а за узврат примио си многа добра; провидећи будућност привремено си презрео.

Све горчине и злобе уместо сладости си примио; окусивши сладост вечну која душу весели, времену си сладост презрео кличући: ово је моје наслађење.

Молимо те, блажени Стефане, у данашњи дан празника спомена твога, помоли се Господу за све који славе свуда прослављени спомен твој.

Богородичан: Тебе смо Пречиста Дјево, стекли као заступницу; окрени тугу нашу на радост и избави нас од невоље која нам рађа смрт.

Ини.

Ирмос: Небеснаго круга..

Небеске сфере врховни Творче и Господе и Цркве осниваоче, ти мене утврди у љубави твојој, жељени крају, верних утврђење и једини Човекољубче.

Данас нам је засијала дивна ризница из недара земље, по заповести Творца сачувана цела и неповређена, јер се његовој наредби све као Богу покораваш, а то Стефан објављује најјасније.

Засијао си као сунце са запада и исток обасјао, и свуд верне поучаваш, врлинама на све стране зрачиш и верне утврђујеш, твојим молитвама блажени.

Песму са похвалом ти приносимо и хвалама те славимо као извесног обогатитеља нове нам дане благодати којом нас ти обогатујеш јер те славимо.

Богородичан: Уселио се у тебе Чиста, као Очево сјај, и духовним зрацима свога Божанства он разгони таму многобожаца а свет просветљује.

Сједален, глас 8.

Подобан: Премудрости слово..

Ти си чаша премудрости и извор трпљења и река сваких врлина; приступивши њима и додиром чаше као праведног те знамо премудри, јер си Богу угоднио и од њега прослављен био; окусивши са извора твојих дарова од мучења жеђи се ослобађамо, а пловећи реком твојих врлина у пристаништу тихом се одмарамо, усрдно те хвалимо и као молитвеника пред Христа те приводимо; њега моли да подари опроштај грехова свима који са љубављу славе спомен твој. **(два пута)**

Слава и сада.. богородичан:

Опевајмо је као небеске двери, кивот и најсветију гору, светлоносни облак, као небеску лествицу, као духовни рај и Евино избављење, као велику ризницу целог света, јер у њој се догодило спасење свету и опроштај давних грехова; стога јој певамо: моли Сина твога и Бога да подари опроштај сагрешења свима, који се са вером клањају пресветом Породу твојој.

Песма 4.

Ирмос: Сједјај во славје..

Седећи у слави и на престолу божанском, и облаку лаком, дође Исус најбожанскији и непропадиви, да спасе све који му кличу: слава Христе сили твојој.

Просветио си и разрешио недоумицу оних који те поштују и уразумио си их како доличи хвалити храброст твојих подвига и опевати Христа који те прослави.

Данас се отварају двери пролећа у твојој спомену, на који дођосмо па се многим весељем испунисмо; мирисом твојих моштију као цвећем запахнути и радосћу испуњени твога Прославитеља величамо.

Кивот твојих моштију, блажени Стефане, постаде лечилиште многих и разних болести, и сви који са вером прилазе добијају што траже, зато и нас сачувај од беда молитвама твојим.

Богородичан: На сваком месту и у свако време призивам тебе, спасење моје; не презри мене, Свенепорочна, јер си Бога родила уједно Избавитеља и Спаситеља мога.

Ини.

Ирмос: Услишах Господи..

Чуо сам Господе тајну твога промисла, схватио сам дела твоја и прославио твоје Божанство.

оно време дође теби жена нека жалосна и ојађена носећи дете одузето и у дрхтавици, па дошавши дотаче се моштију твојих и о, чуда, доби здравље детету и радосна врати се тебе славећи.

Божанским ти песмама певамо и неућутним гласовима те хвалимо, као узрока наше радости; данашњег дана, на твој празник сабрани, свечано те славимо и прослављамо.

На твој кивот сишла је светлост као зрак сунца и у почетку то беше

знак прослављења твога светлог лика и твога светлог живота; Тројичном светлошћу си обасјан, па и наша срца обасјај њоме, твојим молитвама, блажени Стефане.

Богородичан: Показала си се заиста као красан новоизрасли рај бесмртности, јер Христос као дрво живота беше у теби Божијом влашћу посађен, којег си у утроби носила и родила; он излива наду спасења свима који верно тебе Богородицом називају.

Песма 5.

Ирмос: Просвјешченије твоје..

Просветлење твоје Господе низпошаљи нам, и од магле сагрешења разреши нас Благих, и твој мир нам подари.

При преносу твојих моштију беше виђено чудо: река узбуркана ветром одмах се при наиласку твојих моштију умирила и повољан ветар је дунуо; то обоје показаше да ти служе, јер познаше да си праведни слуга Господњи.

Примио си многе невоље, тамнице, хапшења, прогонства и све си то са лакоћом истрпео, а због трпљења си примио плату своју на небесима бескрајну у непролазне векове.

Насладио си се славе и неизрециве радости, па зато и на нас који ти певамо погледај са висине, и измоли да се удостојимо спаситељних благодати, твојим заступањем блажени, за то Христа умоли.

Богородичан: Запечаћене девствености била си Млада Дјево и после порога неизрецивог Бога-Речи, рођеног из недара твојих, зато те верно величамо.

Ини.

Ирмос: Вскују мја..

Зашто си ме удаљио од лица твога, Светлости незалазна и покрила ме је беднога нечувена тама? Ипак ме обрати и управи путеве моје ка светлости заповести твојих, молим те.

Твоји дарови су изнад видивог и славна чудеса то показују: јер ослепљени и лишени очињег вида долазе ка теби и опет чувствено светлост гледају. Чудом задивљени гледамо и ми и сви кличемо: диван је Бог у светима својим.

Твој кивот прогони зле духове, блажени Стефане, па теби приводе бесомучне људе веома помахнитале, и они одмах постају као јагањци кротки, и добијају ослобођење од злих духова.

Нису мали твоји дарови што их видимо; сви који су у свакојаким невољама и болестима притичу теби са вером, не бивају посрамљени, јер стекоше тебе молитвеника за њих.

Богородичан: Хвалимо те као заступницу верних и тврђаву неоториву, која целом роду људском објави спасење, јер си Бога телом јављеног родила, зато и душу моју спаси Пречиста.

Песма 6.

Ирмос: Пожру ти со гласом..

Са гласом похвале приноси ти жртву црква Господе, и пева ти, од демонске крви очишћена, крвљу изливеном из ребара твојих, по твојој милости.

Твојим молитвама Христу Богу нашем, упути нас на стазу спасења Стефане блажени, и да подари миран живот без сваке невоље и тегобе, слугама својим који те усрдно и искрено хвалимо као присног заступника и неуспулог молитвеника.

Твоја молитва против страдања беше улишена заиста и ово ти беше јављено њихањем убруса на месту оскудном; у њему си се због трпљења јаш светлији заблистао.

Неувели венац беше исплетен истоименом Стефану овенчаном од Господа, као награда за трпљење и беше светлији од злата и драгог камења и слађи од меда и саћа.

Богородичан: Онај који све што хтеде створи и сам постаде твар из твоје часне крви, и спасава све који тебе познаше као Чисту Матер Божију.

Ини.

Ирмос: Молитву пролију ко Господу..

Излићу моју молитву Господу и њему ћу рећи све туге моје, јер ми се душа испуни зала а живот мој се аду приближио, па се молим као Јона: изведи ме Боже из пропасти.

Твоја слава превазилази чудесну и задивљујућу лепоту твоје доброте, лепшу од виђених светских лепота; па си уместо земаљске отаџбине наследио невиђена блага које око не виде, ухо не чу, а које је Бог припремио онима који га воле.

Гледаш рајске лепоте и добијаш његове сладости по мери твојих врлина и као садница која увек цвета и плодом обилује, зато се моли

да се и ми обогатимо твојим молитвама ка Христу, блажени Стефане. Превазишао си све достојне похвале; светошћу си прелетео цркву и ка Вишњем похитао, што си и желео и чему си и служио, а Он те је прославио на земљи и показао великим, и подарио те за молитвеника христоименитом народу.

Богородичан: Ти си, Чиста узвишенија од свих нас земних по изузетној части, јер си Бога Творца све твари у утробу своју примила. Њега Милостивог моли, да подари јединомислије и мир и добар поредак и спокој Цркви.

Кондак, глас 3.

Подобан: Дјева днес..

Ходите сви да похвалимо и побожним песмама прославимо Стефана, који није далеко од апостола, а мученицима се приближио и блаженство преподобних и праведних је наследио, па нам мирише мирисом својих моштију и моли се Господу за душе наше.

Икос:

Молим те, Владико мој, обогати ме из твојих богатих ризница, јер Стефана угодника твога призивам на брзу помоћ, како бих могао достојно похвалити доброту његову, узвишенију од мојих приземних похвала и мога хвалења, а он је наследник вишње славе, зато му кличемо: радуј се јер си заиста истоименит венац отаџбине твоје, радуј се јер си земно одбацио а са бестелеснима се настанио; радуј се санаследниче апостола, радуј се припадниче збора мученика; радуј се преподобних и праведних сажитељу, радуј се потомче и унуче ништа мањи од предака; радуј се јер се тобом утврдисмо да не клонемо у нашем уздању, радуј се јер нас учиш да је Бог првима као и потоњима, све који му служе он их прославља; радуј се блажени Стефане, јер се молиш за душе наше.

Песма 7.

Ирмос: Не послужиша твари..

Не послужише творевини више него Саздатељу, Богом умудрени, па опасност од огња храбро победише, и певаху радујући се: најопеванији Господе и Боже отаца благословен си.

Приђимо љубитељи празника ка кивоту моштију светог као неисцрпном кладенцу и отуда поучени, запевајмо: благословен си

опевани Господе и Боже отаца наших.

Ти си Господе богатим даровима прославио твога угодника Стефана

дао си нам кивот са његовим моштима; ти си нас научио да му певамо похвале а теби да кличемо: благословен си опевани Господе и Боже отаца наших.

Задивљени мноштвом чудеса твога угодника Стефана, просла-вљамо твоју велику милост и благодарно ти кличемо: благословен си опевани Господе и Боже отаца наших.

Богородичан: Твојим молитвама избави ме страсти, беде и невоље и злих људи и оних који ми желе наудити, да бих те опевао гласовима преподобних, млада Божија Дјево.

Ини.

Ирмос: От Јудеје дошедше отроци иногда..

давнини из Јудеје дођоше младићи у Вавилон и вером у Тројицу пламен пећи победише, певајући: Боже отаца благословен јеси.

Из силе у силу и из чуда у чудо ти нас задивљујеш, кивот моштију твојих нас многим знамењима зачуђује; дивна дела нам чиниш, зато у песми певамо: Боже отаца благословен си.

Опет нам добро чини Владика, опет обнавља и грану плодносном јавља као и корен, од кога се не одломи него се чак накалеми; ти си цвет те гране и тог корена слава, Стефане. Боже отаца благословен си.

Најблаженији Стефане, твога Господа верни слуго, ти имаш смелост ка њему, па моли за оне који ти усрдно певају и хвале са љубављу, да избави народ твој и наслеђе твоје од насиља иноплеменика опасности и научи нас да кличемо: Боже отаца благословен си.

Богородичан: Називамо те Пречистом Невестом која је неизрециво оваплотила Бога-Реч, и палатом и престолем који добро промишља, и радујући се твом Породу кличемо: Боже отаца благословен си.

Песма 8.

Ирмос: Отроки благочестивија в пешчи..

Побожну децу у пећи, Рођени од Дјеве спасао је, то бејаше праобраз, а сада стварност, и сву васиону да теби пева покреће: Господа појте дела и величајте га у све векове.

Као светли зрак, као обасјани дан засијао нам је празник твој на радост отаџбини твојој; славећи овај радосни празник сви верни и

далеки и блиски подижу се да певају: Господа појте дела и величајте га у све векове.

Данас се духовне силе небеске радују због твога празника, јер те као сажитеља примише у вишње обитељи; њихов Цар те поштује као достојног, јер си му верно послужио, па увек певаш: Господа појте дела и величајте га у све векове.

Ти си од царског корена, а стекао си и царску душу; заменио си пропадиво за непропадиво због чега си и прослављен, јер си достојно добрим угодио Владики твојме, Стефане, и певаш увек: Господа појте дела и величајте га у све векове.

Богородичан: Ти си свећњак трисунчане светлости због светла из утробе твоје, ти одагнај таму мојих сагрешења Богородитељко, јер ти дајеш избављење од тегоба и страдања ономе који ти пева и велича твој пречисти Пород-Христа.

Ини.

Ирмос: Седмерицеју пешч..

Седам пута халдејски мучитељ махнито разжари пећ против побожних младића, а они видећи да су јачом силом спасени, Творцу и Избавитељу појаху: Децо благословите, свештеници опевајте а људи га величајте у векове.

Слава нека је Господу, а радост народу твојме, па украси дан твога празника и чини га светлим онима који певају Господу: децо благословите га, свештеници опевајте га народе величај га у све векове.

Многоименит си по твојим врлинама, а чудесима изобилан; такви су дарови Владике Господа верним слугама својим који му кличу: децо благословите га, свештеници опевајте га народе величај га у све векове.

Видевши Владика твоје муке и невоље, примио те је у вечни покој поставио те је као звезду на своду небеском, да светлиш Стефане вернима и обасјаваш срца која верно певају Господу: децо благословите га, свештеници опевајте га народе величај га у све векове.

Богородичан: Неискусобрачна, ти си родила и Дјева остала и чудним Породом твојим зауставила си сваку времену борбу и укинула си удаљеност раја, јер си Христа даваоца мира у својим недрима носила; њему верни појмо и величајмо га у све векове.

Песма 9.

Ирмос: Камен нерукојечниј..

Христос, као угаони камен несечен руком, од тебе се Дјево, као од несечене горе одсекао, да сакупи раздвојене природе, зато се веселимо и тебе Богородице величамо.

Многи су видови твојих врлина и сваком од њих носиш обилне дарове, па се увек моли Господу, блажени Стефане, да у миру и спокоју славимо спомен твој, те да се твојим молитвама ослободимо од тегоба и замки демона, и да царство вишње задобијемо.

Одагнај маглу туге и подари мир и тишину онима који те хвале; тугу и очај одагнај, а радошћу испуни срца наша, да те опевамо прослављеног славом непролазном, а да се и ми ње удостојимо; за то моли дародавца Бога, три пута блажени Стефане.

Мирно живљење даруј нам Господе, молитвама твога угодника; њега као тврди бедем имамо и као молитвеника га теби приводимо и молимо, да буде заступник нашег спасења, твојом силом над противницима, помажући верним царевима, а народу твојем у бедама избављење.

Богородичан: Глас божественог Гаврила ти приносимо и радосно кличемо: радуј се рају са дрветом Живота посред њега, радуј се преславна палато Бога-Речи, радуј се Дјево свенепорочна.

Ини.

Ирмос: Ужасесја о сем небо..

Ужасну се небо и задивише се сви крајеви земље, када се Бог јавио људима у телу и утроба твоја постаде шира од небеса; зато тебе Богородицу и ангелски и људски чиновници величају.

Подај потпуно избављење нама који славимо твој годишњи спомен, јер нас водиш из чуда у чудо и чиниш све па и више, за оне који ти певају и са љубављу те празнују и радосно те моле: моли за нас који те призивамо у помоћ, Стефане блажени.

Од Бога си дат као моћни и топли заступник нама, свети Стефане, који те призивамо; чуваш нас од разних саблазни и брзи си помоћник на молитву се милостиво одазиваш а напаћене помажеш као изузетни лекар.

Прими од нас песму коју ти од срдачне љубави приносимо, мада те по твојој величини не хвалимо колико би требало; па ипак не одбаци је него као милостив сажали се и управи наше помисли и дела наша управи да бисмо се царства небеског удостојили, твојим молитвама Стефане блажени.

Богородичан: Тебе неискусобрачну Матер Божију и Дјеву, која си надразумно родила у Речи Бога, вишу од пречистих сила, неућутним славословима величамо.

Светилен

Подобан: Жени услишите..

Украшена је Црква светлошћу незалазном, јер у себи има ризницу светлости и светли спомен Стефана празнује и дан весеља свечано слави.

(два пута)

Слава.. и сада..богородичан:

твоју утробу Богородице уселио се Господ, јер је хтео као моћан да пали свет од пропасти избави, и сви стекавши спасење кличемо ти као ангел: радуј се једина чиста, јер си радост родила целом свету.

На хвалитне стихире 4 на глас 4.

Подобан: Јако добља..

Као достојног узвишеног звања примио те је Владика Христос, шареним и дивним те одеждама украсио, и као достојан небеског двора тамо си место примио по мери врлина, па све обилно дариваш који са љубављу чине спомен твој, Стефане блажени. **(два пута)**

Пребогат се јави кивот твој, Стефане, као извор набујали наиласком Духа, па напаја и освежава који са вером прилазе; у њему су неисцрпни дарови исцелења и обилно их излива онима који му са искреном вером притичу.

Ти си изабрани слуга и непобедиви, а избавио си се невоља и замки, зато те молимо са благодарењем, јер имаш смелост непобедиву, да твојим посредништвом измолиш и нама моћну заштиту, јер усрдно хвалимо спомен твој, блажени.

Слава, глас 6.

Заступниче наш искрени и непостидни молитвениче ка Творцу и Богу нашем, не презри наше молитвене гласе, него нам пожури у помоћ усрдно заступај нас који те хвалимо и светли спомен твој поштујемо веселом душом и чистим помислом.

И сада, богородичан:

Богородице, ти си истинита лоза која је донела плод живота, тебе преклињемо, Владичице, моли се са светим апостолима и свима светима да наше душе буду помиловане.

Велико славословље; Тропар; Богородичан; отпуст.

Служба међу светим оцима архиепископу Максиму, бившем деспоту српском

На малој вечерњи

На Господи возвах..стихире глас1.

Подобан: Небесних чинов..

Као нови врт постао си се оче, засађен у дворовима Бога нашега, веселећи чеда твоја као изданке маслине. И ми ти, оче, приносимо усрдно, као своме човекољубивом оцу, много плетених венаца молитава. **(два пута)**

Побожног корена добри изданче, из којег нам изниче цвет дивног мириса; тако су нам јављене твоје мошти, оче, и оне чине добра дела

DAN 18.

ми миришући их, хвалимо Бога који је тебе прославио, Максиме најблаженији.

Процвао си као крин у долини, светитељу и као ружа изливаш мирис у срца верних пунећи их радошћу, па ти у весељу певају говорећи: Диван је Бог у светима својим.

Слава: глас 6.

Опевајмо Максима Христовог јерарха, који своје роду јасно објављује моћ Свете Тројице: једног Бога, у три Лица неразделног; па се и моли за нас који верно служимо у спомен његов.

И сада: Богородичан.

Реч архангела си примила, и постала си као престо херувимски, и у наручју своје носила си, Богородице, Христа, надање душа наших.

На стиховњим стихирама. глас 2.

Подобан: Доме Еуфратов..

Напустио си дворац царства земног, преблажени Максиме, и постао си дом Свете Тројице.

Стих: Часна је пред Господем смрт преподобних његових.

Заиста си постао оче, као онај новозаветни мудри купац, јер си стекао Христа, као најдрагоценији бисер, и њега имајући у своје разуму, просветио си и душу своју.

Стих: Свештеници ће се твоји обући у правду и преподобни твоји обрадоваће се.

Постао си цвет савршенства и светлости, из светлог и светог корена, новојављени Максиме преблажени.

Слава глас и подобан исти.

Прославимо Максима као служитеља Свете Тројице.

И сада Богородичан:

Преблажена Дјево, слављена си од рода људског, јер си родила Спаситеља душа наших.

Тропар, глас 3.

Чудно беше и твоје рођење и твоје васпитање, оче, и како си постао владар народу своје; желећи небеско царство, земног си се одрекао, а смирењем си небеску ризницу стекао, преблажени Максиме, молимо те: моли се за душе наше.

Слава...и сада.... Богородичан по гласу.

MINEJ JANUAR

На великој вечерњи

певамо: Блажен муж., **1. антифон.**

На Господи возвах.. стихире на 6, глас 1.

Из младости си заволео целомудреност, оче и изникао си у Цркви као блисатав цвет; угледао си се прекрасни на старозаветног Јосифа, живећи међу туђинима сачувао си веру своју целосну; као голуб си постао и као најмудрији богоугодник, зато си био свима за дивљење, најблаженији Максиме. **(два пута)**

Светлост твога лица, оче, показује твоју духовну благодат: Био си леп као појава а још лепши душом. Твоје мошти нам миришу чула, а зачуђују сваку душу и прослављају Бога који је тебе прославио, оче наш Максиме. **(два пута)**

Ми, твоје богољубиво стадо и сабори верних, хвалимо те светитељу, јер си својим премудрим пукама и једне и друге задивио. Ти и по смрти изливаш исцељења, зато исцели душе наше и тела, Христов слугитељу, Максиме најблаженији. **(два пута)**

Слава: глас 6.

На дивном изласку твоје душе и њеном пресељењу, најчаснији оче, угледао си два прелепа човека у одеждама блиставим, па си светлог лица и радосних очију говорио својој мајки и ученицима својим: Одакле нам дођоше ови дивни људи? Они разумевши у томе Божију посету, обрадоваше се, да је Бог посало своје ангеле у виду светих Атанасија и Кирила, да тихо узму душу твоју од твога чистог тела, светитељу најблаженији Максиме дични.

И сада, богородичан (догматик), глас 6.

Како да те не зове блаженом Пресвета Дјево? Како да не пева о твом пречистом Породу? Ван времена засијао је од Оца Син јединородни; Он исти од тебе Чисте неизрециво произиђе и оваплоти се, по природи Бог и по природи постаде човек, нас ради; не да је у два лица раздењен, него је у двема природама несливено препознат. Њега моли, чиста свеблажена, да помилује душе наше.

Вход; прокимена дана; Чтенија три- светитељима

На литији стихире самогласне, глас 1.

На часно упокојење твоје, оче наш Максиме, сабрало се мноштво народа, скупило се монаштво и сви црквени чиновни, такође и они који ти у мирском животу послужише и твоји саборци, и свеопшти плач громогласан разлеже се за тобом, оче преподобни.

Твој народ, преподобни Максиме, лио је сузе, и за тобом нарицао: О, премудрог ли твог разума, оче наш најблаженији! Наговестио си овај час оставио нас и сматрајући славу и лепоту овог живота као ништавне, а привезао си се Христу Богу, и њему и си следовао и од њега си и прослављен.

Као месец зашао си за земљу, преподобни, и као бисер био си сакривен влажном земљом, али си се и појавио, светитељу, просветљен светлошћу благодати Духа Светога, исцељујући и освештавајући наше душе и тела, новојављени Максиме најславнији.

Слава, глас 2.

О, како ли си предивно виђење имао пред изласком твоје душе, најблаженији Максиме! Јер дођоше по тебе пресветли светитељи и богомудри оци, Атанасије и Кирило. Овим виђењем си задивио своју матер и ученике, а твоме народу си оставио безмерну жалост.

И сада, богородичан

На стиховњим стихирама, глас 1. самогласан:

свему си подражавао своје прародитеље, светитељу: преподобног Симеона и свештеног Саву, јер су и они царство оставили, богатство предали у руке сиромашних, и хотећи бити у туђини, милостивом Богу су угодили, зато су од Христа Бога славу и вечни покој добили, имајући тебе, преподобни Максиме за сажитеља, да са њима царујеш у царству небеском.

DAN 18.

Стих: Часна је пред Господем смрт преподобних његових.

Био си оче сав Богу посвећен, подвигом и постом украшен; милостињама си упалио и разгорео свећу, и тако дочекао женика Христа. Са њиме се у двору веселиш, свехвални светитељу Максиме, па га моли да спасе душе наше.

Стих: Свештеници ће се твоји обући у правду и преподобни твоји обрадоваће се.

Светитељу Максиме свети, посећуј стадо твоје и сачувај га неповређеног од вукова који га нападају; затвори зловна уста, да бисмо миру певали славу твоју.

Слава, глас 3.

Опет нам као златоносна река Нил, дође твој годишњи празник, и добро набујавши наводњава нас златним струјама бесмртних токова, дајући плодове и слатку храну узвишене благовести, па нас учи да се клањамо моћи неразделне Тројице, точи нам божанска учења и напаја помисли верних и моли се за душе наше.

И сада, богородичан: Без сјемење от божественаго..

Без семена си од Духа Светога, а по вољи Очевој зачала Сина Божијег, који је од Оца без матере пре свих векова, а ради нас је без оца из тебе постао, и телом си га родила, и као дојенче га млеком хранила, зато не престај да се молиш, да се избаве од невоља душе наше.

Сада отпушташ.., **Трисвето; После:** Оче наш..

Тропар глас 3.

Чудно беше и твоје рођење и твоје васпитање, оче, и како си постао владар народу своме; желећи небеско царство, земног си се одрекао, а смирењем си небеску ризницу стекао, преблажени Максиме, молимо те: моли се за душе наше.

Богородице Дјево.. (једанпут).

На јутрењи

На Бог Господ.., тропар светом Максиму (два пута),

Слава и сада, богородичан по гласу.

После прве катизме, сједален, глас 4.

Подобан: Удивисја Јосџиф..

Стекао си Јосифово целомудрије, светитељу и кротост Давидову; Јосиф је сачувао цвет своје девствености и тако се удостојио царства, а Давид је убио Голијата и постао светли помазаник. Ти си пак,

преподобни, у свему кушан био, и снагом своје чврсте воље неповређен остао. Потопио си духовног фараона, сатану, и пред Бога си чист изашао; зато Бог, видећи чистоту душе твоје, најблаженији Максиме, подиже те на свећњак светитељства, да просвећујеш и освећујеш душе наше.

Слава и сада, богородичан:

Зачуди се Јосиф, гледајући приказ надприродни и мишљаше да је теби зачеће, Богородице, као у Старом Завету роса на руну, и као што некад купина гореше, а не сагореваше и као процвала палица Аронова, па засведочи ово обручник твој хранитељ и свештеницима кликташе: Дјева рађа и потом опет Дјева остаје.

После друге катизме, сједален глас 3.

Подобан: Красотје девства...

Као што је Бог промислом уредио познавши те, ти си постао пример бесмртности; правом вером оборио си противна мудровања, оче Максиме, православних похвало, зато смо дужни да ти певамо и служимо твој свети помен.

Слава, и сада.. Богородичан:

Лепоти твоје девствености и твојој пресветлој чистоти зачудио се Гаврило, па ти певаше Богородице:“ Какву похвалу достојну да ти принесем? Како да те назовем? У недоумици сам и задивљен, па ти, као што ми би наређано, певам: Радуј се благодатна“.

После полијелеја,

Сједален глас 8.

Подобан: Премудрости слова...

Вољеног Максима похвалимо, јер славу земаљску одбаци и следоваше за Христом царем, желећи узвишеније ниже је оставио и многе је туге и беде поднео, и тако постао налик се Господу, у његове се дворе и уселио; стога ти се молимо, оче преподобни: моли Христа Бога, да подари опроштај сагрешења нама, који са вером и љубављу празнујемо свети спомен твој.

Слава, и сада.. богородичан:

Када помислим на страшни суд, бојим се истјазавања и дрхтим због мука и ужасавам се патњи у огњу, од таме и дан адова и тартара. Тешко мени! Шта да чиним? Како да претрпим стид када се буду књиге мојих грехова отвориле и дела моја изобличила?! Зато теби притичем и клањам ти се Пречиста Богородице: заступи ме тада и избави оне невоље, јер тебе имам као уточиште, Владичице.

DAN 18.

Затим степена, први антифон 4. гласа.

Прокимен глас 4.: Свештеници твоји ће се обући у правду и преподобни твоји ће се обрадовати.

Стих: Уста ће моја говорити премудрост, а поука мога срца је разум.

Све што дише..

Еванђеље по Јовану, зачало 36.

После 50. псалма

Стихира глас 6.

Весели се данас Христова Црква, због спомена блаженог нам оца Максима, јер он је славу оставио, а крст је узео и за Христом следовао.

Канон светог Максима чији је акростих: Похвалимо светитеља, заставу цркве. Глас 4.

Песма 1.

Ирмос: Пучину Црвеног Мора неоквашених стопа пређе Израилъ закрстивши га Мојсеј рукама, а тако и Амаликову силу у пустињи победи.

Певам теби, Господе Боже мој, јер си прославио онога који је тебе прославио: Максима, од свију похваљеног, који је сам себе из младости као маслинови грану теби Христе принео, и теби је као Богу „Осана“ певао.

Опеваћу тебе, блажени Максиме, јер си уљем милости и знојем својих подвига себе оче помазао, и са мудрим еванђелским дјевама светиљку си упалио, на сусрет жениху Христу, и у вечно весеље си пожурио.

Ти си оче, истинита лоза преподобног Симеона и светитеља Саве изливаш вино спасења, веселећи душе свију верних, светитељу, оче наш најблаженији, Максиме дични.

Богородичан: Подигао си храм превечног Савета, светитељу, где се свакодневно ори радосна вест архистратига Гаврила: Радуј се невесто неневесна.

Катавасија: Копно земље у дубини рожено посетило је једном некада сунце, па се, као зидови, згуснула са стране вода народу који пешке море прехођаше и богоугодно певаше: Певајмо Господу јер се славно прослави.

Песма 3.

Ирмос: Весели се због тебе Црква твоја, Христе, кличући: Ти си ми сила Господе и прибежиште и поуздање.

Хвалама прославимо најблаженијег оца, који заволевши небеско остави све земно, јер као што јелен трчи на извор воде, тако си и ти усрдно следовао, оче, стопама прародитеља твојих.

Сав свој разум си управио у висину, а земно ниси сматрао низаша, и својим си смирењем узвишен, најблаженији Максиме.

Мада си био прогнан, преподобни Максиме, из твоје породичне Отаџбине, тебе је преславни војвода Радул срдечно примио, радосне душе и украшеног величанства, јер му Бог тобом даде и оца и учитеља и чувара душе.

Богородичан: Има ли веће близине Богу од твоје? Ти си превазишла све чинове ангела: јер само ти сијаш лепотом девства, јер си Мати Сведржитеља.

Катавасија: Поуздање си онима што се у тебе надају, Господе, утврди Цркву своју коју си стекао часном крвљу твојом.

Сједален, глас 8.

Подобан: Премудрости слава...

родитељку и сроднике и славу и слуге си напустио, и себе си као живу жртву принео и многе си уразумио и пут им покајања пока-зао, Максиме свеблажени; зато моли Христа Бога, да подари опроштај сагрешења свима, који са љубављу празнују свети спомен твој.

Слава, и сада..богородичан:

Непојмљива је и недостижна, Богом обрадована Владичице, страшна је тајна Божија која се у теби збила, јер си Необухватног зачала и телесно га од твоје пречисте крви родила; Њега, ти, увек као сунце чиста моли, да спасе душе наше.

Песма 4.

Ирмос: Видећи те Црква узнесеног на крст, као сунце праведног, стаде на свој начин достојно клицати: Слава твојој сили Господе.

Мрзитељ добра завади народ Божији и обе војводе, Богдан и Радул већ беху близу сукоба, али ти, преподобни оче Максиме, као на крилима ношен, дошао си обојим војскама и мир им донео, па се они вратише назад у свој крај, славећи Бога и тебе његовог угодника.

„Дух дише тамо где хоће“, баш као што Христос рече у Еванђелу,

апостол вели: „тамо где је љубав ту се мноштво грехова побеђује“; то су, оче, твоје свете речи у Духу објавиле.

Свехвални Максиме, ко може долично похвалити твој кротки изглед и твоје медне речи? Језик твој постаде писаљка књижевницима; Духом Светим покретан, многе си ка вери привукао и мноштво на покајање.

Богородичан: Син твој је све божанством својим из небића створио и из тебе се Богомати родио; свет обасјава светлим зрацима божества и светлошћу богопознања.

Катавасија: Доброта је твоја Христe већа од небеса; изашао си као кивота из твоје непропадљиве Матере и у храму твоје славе појавио си се као дете ношено у наручју и све испунило твоје хвале.

Песма 5.

Ирмос: Ти си Господе, Светлости моја, дошао на свет и као светлост света обраћаш из мрака незнања оне, кији ти са вером певају.

Својевољно си оче Максиме оставио сву славу и сроднике и друго-ве, и по речи Еванђеља си следовао Христу Богу и отишао у туђину.

Оставио си пропадиво, трипут блажени оче, и примио си непропадиво; па се ситиш сјајем божанске светлости у дворима твога Господа, Максиме премудри.

Народ твој, оче, и чеда која си Духом Светим родио, одбацише плакање, и запеваше ти песме радосне кличући: не напуштај нас, свети, сада у радости Господа твога, него га моли за душе наше.

Богородичан: Са висине је запевао ангел радосним гласом, Богородице, јављајући, ти неизрециво зачеће Господа.

Катавасија: Кад угледа Исаија на престолу образ преузвишеног Бога од стране ангела славе ношеног, „јао мени!“ повикао је тад, „провидео сам оваплоћење Бога, незалазне светлости који светом влада“.

Песма 6.

Ирмос: Приносим ти жртву хвале, Господе, тако ти пева Црква, од крви демона очишћена, по милости нам из твојих ребара, изливањем крвљу.

Ти си преподобни Максиме, као ружа међу трњем, усред народа израстио, а веру си и чистоту сачувао; по тој вери твога чистог срца преселио те је Бог са свим домом твојим у земљу твога народа, као некада Аврама у земљу обећану.

Ти си Христова застава и хришћанима похвала, оче наш Максиме; ту заставу носећи, по речима апостола, ничим се другим ниси хвалио, само крстом Господа нашега Исуса Христа.

О, премудрог ли твога разума, свехвални светитељу! Удаљио си се од свих својих, и посред метежа и немира узео си крст и следовао Христу.

Богородичан: Женик Бог-Реч је само тебе нашао као пречисти крин усред трња, и као цвет у долини о, Богомајко, и из твога тела је дошао.

Катавасија: Видећи старац својим очима спасење, које људима дође од Бога узвикну теби Христе, ти си Бог мој!

Кондак, глас 2.

Подобан: Вишних ишчја..

Узео си крст и многе муке и изгнанство претрпео, светитељу Максиме, преосвећени; лишен си био твоје Отаџбине и Богом ти урученог стада; али све си то храбро истрпео, ради твога душевног просвећења.

Икос:

О, ко би од земних могао похвалити од Бога прослављеног? Ми пак, радосним гласима као гранчицама, теби оче, синовски овако говоримо: Радуј се изданче благочестивог корена, радуј се цвете миомирисни, који процвета на њиви твога чистог живота. Радуј се јуначког уздржања ризнице; радуј се јер си оставио земаљско царство постао војвода Христа Цара. Радуј се јер си многе муке и невоље претрпео; радуј се јер си твојим сузама многе задивио и пут им покајања показао. Радуј се јер си многа чеда Духом Светим изродио; радуј се јер си као крин у долини процвао. Радуј се Максиме преблажени, душа наших просвећење.

Синаксар:

Овога дан је спомен међу светима оца нашег Максима, архиепископа, новог, бившег деспота српског.

Стих: Јавио си се, новопрцветали Максиме.

Стих: Нову обитељ си нашао на небесима.

Овај блажени и дивни Максим беше од корена благочестивог Симеона Немање, а син деспота Стефана, а Стефан син деспота Ђурђа Смедеревца. Овај Стефан је многе надвисио својом мудрошћу и

храброшћу, а особито лепотом, тако да се о њему чуло чак и до самог емира (султана) Амурата, који зажеле да га види, као и брата његовог Гргура. Тако овај султан поручи њиховом оцу Ђурђу да му пошаље своје синове и да би их видела и султанија Мара, а заклео се и уверавао њиног оца да ће их здраве назад вратити.

Отац њихов поверова и посла их ка амиру и својој кћерки Мари. Амир их прими са радошћу и љубављу и они показаше велику храброст и способност на такмичењима и тркама. Тиме пак, подигоше завист код Агарјана због своје храбрости и лепоте. Смисливши тако неки, из зависти, дођоше султану са клеветом говорећи му: ако их отпустиш такве здраве и храбре ми ћемо најпосле бити од њих поражени, а ако ли их пак унаказиш ми ћемо заузети земљу и отечество њихово под нашу власт, као што и би. Најзад овај крвник султан, прекрши своју скверну веру и заклетву и оба брата лиши зеница очију, па их такве посла оцу њиховом. Чувши за ово отац њихов видевши их, испуни се неутешне жалости и плача, и тако у жалости мало времена по том напусти овај живот. На владалачки престо би уздигнут најмлађи син Ђурђев деспот Лазар, но и он владаше само једну годину, па отиде ка Господу неоскврњене душе. После тога и Гргур постриже своје власи у Хиландару (и доби име Герман).

Стефан прими титулу деспота и нападаше на Агарјане колико год могаше војском својом, пошто би слеп и светлост не виде. Најзад, напусти Отацбину и отиде на запад. Тамошњи владар, сазнавши за њега, призва га себи жалећи га и љубазно га снабде, дивећи се премудрости овога Стефана. Даде му Белиград у Фриули (данас Италија) и тад Стефан ступи у брак узевши себи за супругу кћер храброг арвантинског кнеза Аранита, госпођу Ангелину. Ту у се и роди красно и добро дете Ђорђе, то јест овај блажени Максим.

Кад Ђорђе поодрасте дадоше га да изучава божанске књиге, а он вредно и брзо изучи и наше и стране књиге, па тако доспе и на царев двор. Сви се чуђаху његовој мудрости и лепоти, па тако и оног цара кћер зажеле његову лепоту и дође му насамом без стида па га упита: на кога ти личим? Ђорђе јој рече: на ону која изведе Адама и Еву из раја! Тако је посрами и отера је од себе.

то време чу за њега и његовог брата Јована, угарски краљ и јави оном цару да му их пошаље. Тако они са почашћу беху испраћени и оставише Фриолу и узевши мошти, сада већ почившег свога оца Стефана, дођоше са својом матером угарском краљу.

Краљ их прими и даде им у посед њихово отечество: Срем. Одатле

они храбро и упорно наваљиваху на Агарјане, а краљ их за то похваљиваше. Краљ хтеде дати деспоту Ђорђу за жену своју рођаку звану Сибилу, али Ђорђе услови да она постане православног источног вероисповедања, што она не хтеде, а он оставши чист, тајно и од свију дође у своју задужбину манастир Купиново и тамо постриже власи и постаде монах. Сибила пак, раскајавши се, такође оде у неки њихов женски манастир.

Јован, брат деспота Ђорђа, а сада монаха Максима, и мајка њина, као и сва спрска властела плакаху и много жалосни беху због његовог монашења. У овој жалости деспот Јован напусти овај пропадљиви свет, да би примио непропадљиво благо небеско и упокоји се, не оставивши мушког потомства, на трајну жалост српском народу.

По Јовановој смрти присиљаваше угарски краљ, и сва властела, да се Максим поново прими деспотовине, а он, пошто као монах то не хтеде, посла краљ туђина у њихов дом и отечество њино, а Максима мајку Ангелину изагна. Преподобни Максим узе мошти свога оца Стефана и брата Јована, па са мајком дође влашком војводи Радулу. Овај христољубиви владар их прими са радосном душом и веселог срца, тако да нађоше покој као међу својима.

Ђаво, непријатељ добра, подиже рат међу војводама обеју Дакија: Радулом и Богданом, и бој већ беше близу. Блажени Максим као на крилима притече међу обе војске и својим богомудрим разумом умири обе војводе и утврди међу њима љубав, па их мирно врати сваког на своју страну, а они славише Бога и овог угодника његовог. Обојица ових војвода обећаше, пак, пред светим Максимом, да ће живети међусобно у љубави и мада овај свети не хтеде, дадоше га хиротонисати и уздићи на престо влашких архиепископа. Ускоро по том, војвода Радул отиде ка Господу и његова милостивна душа би удостојена Божијег милосрђа.

После Радула дође злоћудни војвода Михна. Свети Максим прозре злу намеру Михне да га преда у руке амира (султана) агарјанског, али досети се овај свети Максим, па посла војводи неке од властеле са предлогом, да га Михна пошаље у посланство угарском краљу да склопе мир. Војвода Михна се сагласи, па отпусти Максима са посланицима, а овај свети Максим пак тајно узевши све своје, обазриво пређе реку Олт, и без страха дође угарском краљу и све у вези мира добро обави, а краљеве посланице пошаље Михни, но сам се не врати на свој архиепископски престо нити му пак Михна дозволи да се врати у свој манастир.

Свети Максим измоли од својих рођака Стефана и Марка Јакшића једно место, на изглед добро, звано Крушедол, и ту подиже обитељ у славу Благовести Богородице, па сабравши мноштво монаха, подвижнички поживе.

Поучивши као архиепископ београдско-сремски своја богољубива чеда и учећи их са сузама, отиде овај блажени ка Господу, којег од младости своје заволе. Ово би месеца јануара у 18. дан 1516. године. Причају сви који су били присутни при исходу његове душе да су му се показала два анђела у виду александријских патријараха Атанасија Кирила у прекрасним сјајним одеждама, а овај рече: „Откуд нам дођоше ови предивни људи у красним одеждама?“ И мало потом усну у Господу.

После многих знамења и откривења у сну некима, седме године по његовом представљењу отворише његов гроб и о, чуда! Нађоше му тело цело нераспаднуто, заједно са одеждама, испуњујући чула присутних миомирисом и зачуђујући све, чинећи знамења и исцељујући болесне који му са вером притекоше. Беше одржан сабор због њега у његовој обитељи, а Христу Исусу Господу нашем нека је слава свагда, сада и увек и у векове векова. Амин.

Песма 7.

Ирмос: Аврамови потомци у персијској пећи беху више загрејани љубављу него ли пламеном, па клицаху: благословен си у храму твоје славе Господе.

Војвода Радул, пун праве вере, радосно је хвалио Бога јер је добио тебе као изданак благочестивог корена у Божије обитавалиште и цвет чистоте, зато и кликташе: Благословен је Бог отаца наших.

Као што Јов благодарише Богу речима: „Господ даде, Господ узе“. тако и ти, свештени Максиме, хвалио си певајући најславнијег Бога.

Ваздух беше освештан мирисом твојих моштију, Максиме, Христов светитељу, зато се Црква весели и кличе: Благословен је Бог отаца наших.

Богородичан: Исповедамо те као истинску Богородицу и попут ангела кличемо ти са вером: Радуј се, јер ти си радост родила, обрадована и увек благословена.

Катавасија: Тебе, Бога-Реч, певамо јер си у огњу децу оросио док благосиљаху и у Дјеву си се непропадљиву уселио, па ти благочестиво певамо: Благословен је Бог отаца наших.

Песма 8.

Ирмос: Данило је раширно руке и у јами затворио уста лавовима; силу пак огња угасише деца, опасана врлином као благочестиви Божији љубитељи и клицаху: Благословите сва дела господња Господа.

Усрдно си крст свој узео и за Христом следовао, најблаженији Максиме, многе си муке и изгнанство претрпео и опет кликтао: Благословите сва дела господња Господа.

Царски цвет цвета цркви, крст истинити, а ти узвеси га, свети-тељу Маскиме дивни, царским путем си похитао кличући: Благословите сва дела господња Господа.

Разрешио си се везе овога света а привезао се љубави Божијој, и узео на себе јарам Христов, па си кликтао: Благословите сва дела господња Господа.

Богородичан: Зле намере злобника нису те устрашиле божански Максиме; опремљен си био најмоћнијим оружијем: крстом Бога вишњег, који је из Дјеве заблистао, па си кликтао: Благословите сва дела господња Господа.

Катавасија: У неиздрживом огњу сједињени благочестивом вером младићи опсташе и неповређени од пламена божанску песму певаху: Благословите сва дела господња Господа и величајте га у све векове.

Песма 9.

Ирмос: Христос, као угаони камен не сечен руком, би од тебе одсечен, Дјево, као од неоштећене горе и обновио је разбијену приподу, зато се веселимо и тебе Богородице величамо.

Дивно је весеље у Цркви због твога спомена, о, најблаженији светитељу Максиме; народ србски долази и празничне ти песме приноси, и хвали Христа који тебе прослави.

туги си оставио, оче, твоја по Богу вољена ти чеда, али се то претвори у радост душевну мноштву верника, јављањем твојим мирисних моштију, зато ти похвалне песме приноси твој сабрани народ.

Оно што око не виде и ухо не чу, и на срце човеку не дође, таква си, оче, примио блага од Бога; њима се сладиш, па моли за стадо твоје, које си Богу сакупио и за народ твој који те хвали, да се избави од греха и удостоји радости вечног весеља.

Богородичан: На радост Богородици основао си красну монашку обитељ, у којој твоја богољубива чеда стоје око твога кивота, најблаженији светитељу Малсиме, и певајући Господу, Дјеву прослављају.

Катавасија: У сенки старог закона и Писму видимо праобраз верници; свако мушко рођено отвара утробу и пева Богу „свети си“ ми прворођену Бога-Реч беспочетног Оца, Сина прворођеног од матере неискусомужне, величамо.

Светилен

Подобан: Духом во свјатилишчи..

Духом си просвећен трипут блажени светитељу, и обасјаваш срца

душе нас који певамо у твој светли спомен, дични Максиме.

Слава:

Проповедника Тројице, доброг пастира, премудрог Максима заједно похвалимо

И сада:

Смело говоримо Богородици, и њој се верни искрено клањамо, као што си нас ти свеблажени Максиме научио.

На хвалитним стихирама, самогласно, глас 1.

Стефане венче лепоте и украсе Цркве, и преподобна Ангелино, лозо часна, ви родисте виноград спасења: свештеног Максима. Ви нам излијте душевну радост, и вашим молитвама нека Бог спасе душе наше као милордан. (два пута)

Уздигао си своје духовне очи ка небу, и срце управио ка Богу; одбацио си сву сујету а лице своје умио сузама, преподобни оче наш Максиме, и душу си своју чисту изнео пред Христа Бога.

Данас се украшава Христова Црква због празника преблаженог оца Максима; данас оче твоја богољубива чеда стоје око твога кивота, духом твојим рођено ти стадо твоје, и хвали те и пева ти: диван је Бог светима својим, и у црквама те благосиљамо, Господе.

Слава, глас 3.

Окупимо се сви верни и сународници да похвалимо велику трубу истине, многострадалног Максима; он нас зове за трпезу духовну; узнесимо се на ово светло црквено славље и химнама прославимо доброга пастира, похвалимо његове свете подвиге, да бисмо његовим молитвама примили од Христа Бога опроштај грехова и велику милост.

И сада, богородичан:

Ти си Дјево била светлоносна и чиста невестица Богу; са љубављу ти певамо и називамо блаженом, да молитвама светог Максима душе своје спасемо.